

ΧΗΜΕΙΑ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ 2018
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΘΕΜΑ Α
A1: β

A2: β

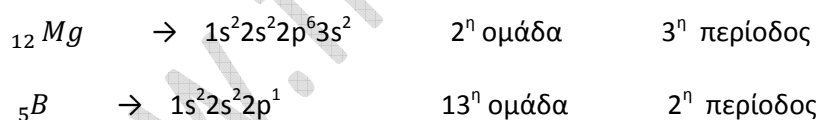
A3: γ

A4: δ

A5: δ

ΘΕΜΑ Β
B1.

α)

β) Το ${}_{12}\text{Mg}$ βρίσκεται στην 3^η περίοδο του Π.Π. άρα διαθέτει μια στοιβάδα περισσότερη από το ${}_5\text{B}$ που βρίσκεται στην 2^η περίοδο του Π.Π. Συνεπώς :

$$r_{\text{B}} < r_{\text{Mg}}$$

γ) Παρατηρούμε ότι η $E_{i4} \gg E_{i3}$ άρα κατά την απομάκρυνση του 3^{ου} e⁻ δημιουργείται δομή ευγενούς αερίου γι'αυτό η απομάκρυνση του 4^{ου} e⁻ απαιτεί ιδιαίτερα μεγάλο ποσό ενέργειας. Άρα το στοιχείο Χ είναι το ${}_5\text{B}$ το οποίο έχει τρία e⁻ στην εξωτερική στοιβάδα.

δ) Βρίσκεται στην υποστοιβάδα 2p

ε) Η $E_{i1} < E_{i2}$ επειδή είναι πιο εύκολο να απομακρυνθεί e⁻ από ουδέτερο άτομο παρά

από ήδη φορτισμένο θετικό ιόν (μεγαλύτερη η έλξη του πυρήνα στη δεύτερη περίπτωση)

B2.

α) καμπύλη 1 - H₂

καμπύλη 2 - CO

β) Κατά την πορεία της αντίδρασης το H₂, λόγω στοιχειομετρίας, καταναλώνεται διπλάσια από ότι το CO.

γ) i) Η αντίδραση παρασκευής της CH₃OH είναι εξώθερμη άρα η παραγωγή αυτής ευνοείται με τη μείωση της θερμοκρασίας. Στη θερμοκρασία T₁ παρατηρούμε ότι η ποσότητα (συγκέντρωση) της CH₃OH που παράγεται μέχρι την αποκατάσταση της Χ.Ι. είναι μεγαλύτερη. Συνεπώς T₁ < T₂ .

ii) Η μεγαλύτερη θερμοκρασία T₂ ευνοεί την ταχύτητα της αντίδρασης. Συνεπώς η Χ.Ι. επιτυγχάνεται γρηγορότερα.

B3.

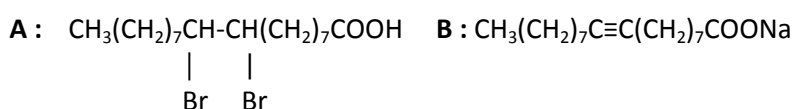
α) Είναι ομογενής επειδή αντιδρών και καταλύτης βρίσκονται στην ίδια φυσική κατάσταση.

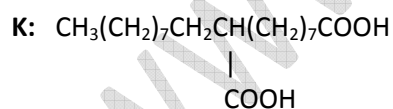
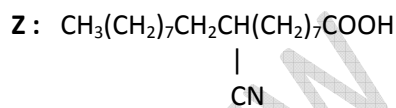
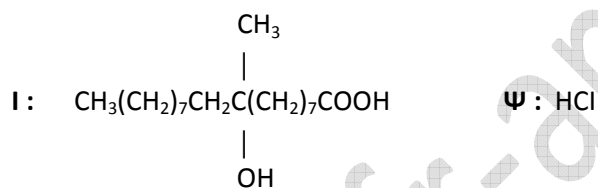
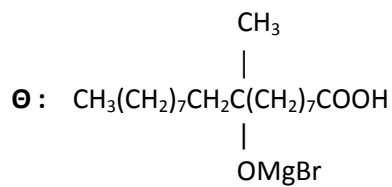
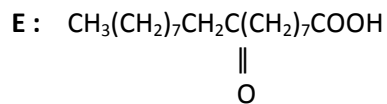
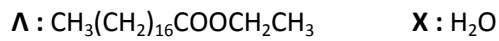
β) Σχήμα 3

γ) Η αντίδραση είναι εξώθερμη άρα η ενθαλπία των αντιδρώντων είναι μεγαλύτερη από αυτή των προϊόντων.

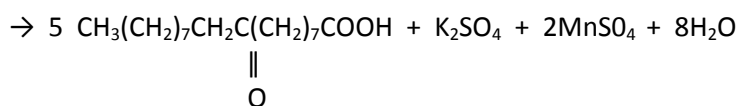
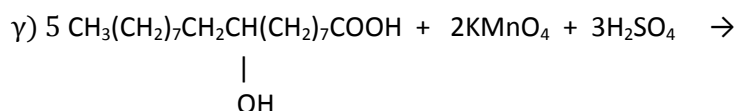
H_{αν} > H_{πρ}

Επίσης με την προσθήκη καταλύτη η αντίδραση ακολουθεί μια νέα πορεία που έχει μικρότερη ενέργεια ενεργοποίησης E_α.

ΘΕΜΑ Γ
Γ1.

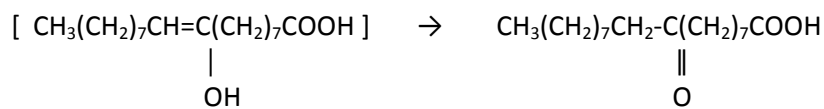
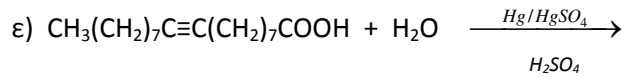

β) Διάλυμα $\text{Br}_2 / \text{CCl}_4$ αποχρωματισμός

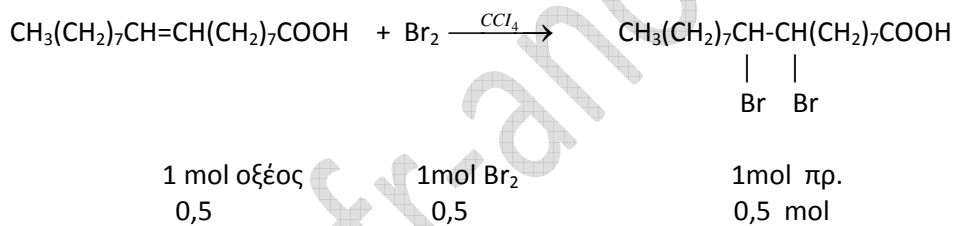

δ) Δεν δίνει αλογονοφορμική αντίδραση διότι δεν είναι μεθυλοκετόνη.

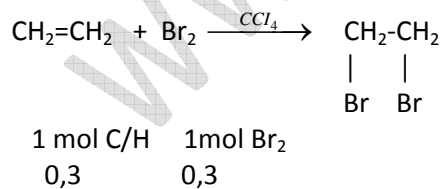
Ασταθής ένωση

Γ2. α) $n_{\text{οξ}} = \frac{141}{282} = 0,5 \text{ mol}$
 $n_{\text{Br}_2} = 1 \cdot 0,8 = 0,8 \text{ mol}$

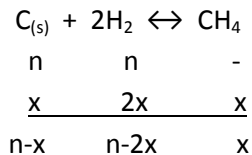

$$m_{\text{πρ}} = 0,5 \cdot 442 = 221 \text{ g}$$

β) περισσεύουν $0,8 - 0,5 = 0,3 \text{ mol Br}_2$

$$V_{\text{C}_2\text{H}_4} = 0,3 \cdot 22,4 = 6,72 \text{ L}$$

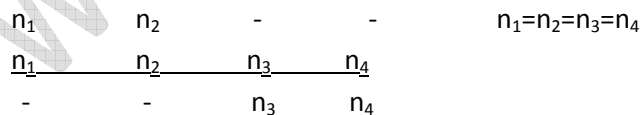
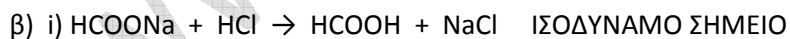

ΘΕΜΑ Δ
Δ1.

$$\alpha = 0,5 = \frac{2x}{n} \Rightarrow n = 4x \quad (1)$$

$$K_c = \frac{[\text{CH}_4]}{[\text{H}_2]^2} \Rightarrow 0,1 = \frac{\frac{x}{10}}{\left(\frac{n-2x}{10}\right)^2} \Rightarrow 0,1 = \frac{\frac{x}{10}}{\left(\frac{2x}{10}\right)^2} \Rightarrow$$

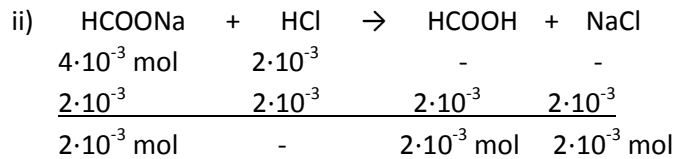
$$\Rightarrow 0,1 = \frac{10x}{4x^2} \Rightarrow 0,1 = \frac{10}{4x} \Rightarrow 0,4x = 10 \Rightarrow x = \frac{100}{4} = 25 \text{ mol}$$

$$n = 4 \cdot 25 = 100 \text{ mol}$$

Δ2.

$$n_2 = 0,2 \cdot 0,02 = 4 \cdot 10^{-3} \text{ mol} = n_1$$

$$C_1 \text{ HCOONa} = \frac{4 \cdot 10^{-3}}{0,02} = 2 \cdot 10^{-1} = 0,2 \text{ M}$$

Όταν προστεθεί η μισή ποσότητα προτύπου διαλύματος καταναλώνονται τα μισά mol του HCOONa. Σύμφωνα με την στοιχειομετρία της αντίδρασης παράγεται αντίστοιχη ποσότητα HCOOH. Έτσι δημιουργείται ρ.δ.

$$\text{HCOOH} : C_{\alpha\xi} = \frac{2 \cdot 10^{-3}}{V_T} \text{ M}$$

$$\text{HCOONa} : C_{\beta} = \frac{2 \cdot 10^{-3}}{V_T} \text{ M}$$

$$\text{pH} = \text{pK}_a + \log \frac{C_{\beta}}{C_{\alpha\xi}} \quad \text{αλλά} \quad \log \frac{C_{\beta}}{C_{\alpha\xi}} = 0 \quad \text{άρα} \quad \text{pK}_a = \text{pH} = 4 \quad \text{και} \quad \text{K}_a = 10^{-4}$$

iii) Στο Ι.Σ. υπάρχει στο διάλυμα HCOOH και NaCl. Το pH του διαλύματος καθορίζεται από τον ιοντισμό του οξέος.

$$\text{HCOOH} : C = \frac{n_3}{V_T} = \frac{4 \cdot 10^{-3}}{0,04} = \frac{10^{-3}}{10^{-2}} = 0,1 \text{ M}$$

$$0,1 \quad - \quad -$$

$$\underline{x \quad \quad \quad x \quad \quad \quad x}$$

$$0,1 - x \quad \quad \quad x \quad \quad \quad x$$

$$\text{K}_a = \frac{x^2}{C} \Rightarrow x = \sqrt{10^{-4} \cdot 10^{-1}} = 10^{-2,5} \quad \text{Άρα} \quad \text{pH} = 2,5$$

iv) Κυανούν της θυμόλης επειδή στην περιοχή αλλαγής χρώματος αυτής συμπεριλαμβάνεται το pH στο Ι.Σ.

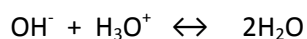
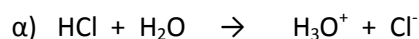

$$\nu) \quad \begin{array}{cc} 0,02 \text{ L } \delta/\text{τος} & 0,004 \text{ mol HCOONa} \\ \underline{2 \text{ L}} & \underline{x} \end{array}$$

$$x = \frac{2 \cdot 4 \cdot 10^{-3}}{2 \cdot 10^{-2}} = 4 \cdot 10^{-1} = 0,4 \text{ mol HCOONa}$$

$$\begin{array}{cc} 1 \text{ mol HCN} & 1 \text{ mol HCOONa} \\ \underline{0,4} & \underline{0,4} \end{array}$$

$$V_{\text{HCN}} = 0,4 \cdot 22,4 = 8,96 \text{ L}$$

Δ3.

Τα οξώνια που παράγονται από τον ιοντισμό του HCl αντιδρούν με τα ιόντα OH^- με αποτέλεσμα η $[\text{OH}^-]$ να μειωθεί. Η ισορροπία μετακινείται προς τα δεξιά άρα $[\text{HCOO}^-]$ μειώνεται.

β) Το προστιθέμενο NaOH διίσταται έτσι αυξάνεται η $[\text{OH}^-]$ (Ε.Κ.Ι.), η ισορροπία μετακινείται προς τα αριστερά άρα $[\text{HCOO}^-]$ αυξάνεται

γ) Η αύξηση του όγκου του δοχείου δεν μεταβάλλει τον όγκο του δ/τος, η Χ.Ι. δεν μετατοπίζεται, τα mol των σωμάτων παραμένουν σταθερά. Επομένως η $[\text{HCOO}^-]$ παραμένει σταθερή.

Επιμέλεια

Σοφία Χαλκιά